

ma is érezzük. E tanulmányában HORVÁTH-nak sikerült átvilágítani, elemeire bontani és időrendbe állítani egy hatalmas irodalmi tendenciát, melynek különböző összetevőit sokszor ugyanabban az írásműben egyszerre éli át az olvasó.

HEVESI ANDRÁS.

A Fővárosi Könyvtár Értesítője. 1926. Új folyam. 6. kötet. 1—4. sz. Bp. 1927. Székesfőváros. 8°. 184 l., 1 mell.

Egyik legmodernebb könyvtárunknak, a Fővárosi Könyvtárnak *Értesítője* keresztmetszetben mutatja e haladó és fejlődő kultúrintézmény külső és belső viszonyait. A könyvtár értesítője első alkalommal 1907-ben indult meg s 1918-ig 12 évfolyam látott napvilágot, míg új folyam csak később, 1921-ben folytatódott s azóta 6 kötet jelent meg. Az értesítőt kegyeletes megemlékezés vezeti be, melyben a könyvtár korán elhunyt igazgatója, KREMMER Dezső (1879—1926) emlékének áldoznak. KREMMER nevéhez fűződik a könyvtár reorganizálása s az ő nagy érdeme, hogy sikerült e modern alapokra fektetett intézményt a magyar tudományos élet fejlődésébe belekapcsolni. ENYVVÁRI Jenő, a könyvtár új igazgatója jelentésében beszámol a WENCKHEIM-palota megvételéről. Óriási mértékben fogja előmozdítani a Könyvtár fejlődését e jó helyen fekvő és művészi barokk-épület megszerzése. Jelentése során beszámol a 11. sz. fiókkönyvtár megnyitásáról, majd a könyvtár gyarapodását ismerteti, mely a következő adatokból áll: 1926-ban 38.599 kötettel gyarapodott a könyvvállomány s ezekből 1535 általános művekre, 3610 társadalmi tudományokra, 22.064 szépirodalomra és irodalomtudományra stb. esik. A 11. függelék statisztikája érdekes képét nyújtja egy nagytervű könyvtár nyugodt és fokozatos fejlődésének. Itt szociálpedagógiai szempontból különösen jellemző a kölcsönzők foglalkozási statisztikája, mely kimutatás szerint az olvasók zöme köztisztviselők, közép- és főiskolai hallgatókból és «háztartásbeliekből» tevődik ki.

Az *Értesítő* új anyagánál mi sem mutatja jobban, hogy a Fővárosi Könyvtár legnagyobb érdeme a modern francia, angol, olasz, német szak- és szépirodalmi művek beszerzése (nagyrészt vétel útján); ezzel olyan erős alapot teremtett meg, melyből egy rendszeres és fejlődésre képes, hatalmas méretű és arányú modern könyvtár könnyen megalakulhat. Valóban a «három milliárd koronával dotált könyvbeszerzési hitel leggazdaságosabb kihasználásában a gondosan kiválogatott könyveknek új tömegét árasztotta a tudományos központi könyvtárba és a fiók-

könyvtárakba», s ezáltal a könyvtár forgalma, már az elmúlt év forgalmával szemben is 30⁰/₀-os emelkedést mutat.

Nagy örömmel látjuk e modern kultúrintézményünk fejlődését s azt az alapos munkát, mellyel a legnemzetibb tudomány eszközt, a könyvet szeretik és megbecsülik.

DR. K. S.

Aktuális kérdések irodalma. *Fővárosi Könyvtár.* 39. és 40. sz.

A Fővárosi Könyvtár a nagy s sokakat érdeklő aktuális kérdésekről már jó ideje kitünő bibliográfiákat bocsát az érdeklődők rendelkezésére. E sorozat legújabb számai a *Lakbérleti jog*-gal kapcsolatos és a *Békerevizio* kérdését érintő s a Fővárosi Könyvtárban található művek, cikkek jegyzékét adják. A 39-ik számú s a *Lakbérleti jog*ról szóló jegyzék csak az újabb gyarapodásból kiválasztott műveket közli, míg a régibb irodalom címszói dolgában az *Értesítő* megfelelő szakjára utal. Így is 88 címet sorol fel. A 40-ik sz. jegyzék a mindnyájunk szívéhez közelebb hozott *Békerevizio* kérdésre vonatkozó 93 címmel szolgál az érdeklődőknek.

I. K.

Balogh Jolán: *A madocsei apát «a királyi könyvek miniátora».* (Henszlmann-lapok. 5. szám.)

A magyar történeti és művészettörténeti kutatások egyik állandóan napirenden levő kérdése a Corvina könyvtárának rekonstruálása és a nagy királyunk által foglalkoztatott művészek kilétének és munkáinak megállapítása. A hosszabb-rövidebb közömbös időket az érdeklődések egy-egy újabb felfedezése váltja fel, mely nagy lendülettel viszi a nyitva maradt kérdéseket a megoldás felé. Az utolsó évek gazdag termése boldog emlékeztető tudósunk, FRANKÓI Vilmos ösztökélésének köszönhető, ki aggkorában is oly csodálatos friss érdeklődéssel és meleg egyéniségének minden szeretetével fordult újra, utoljára e fontos és szép kérdés felé.

Az újabban megjelent dolgozatok egyik legbecselesebb darabja, BALOGH Jolán tanulmánya, egy, a Corvina művészeire vonatkozó, régóta izgató problémát fejt meg: ki volt a rejtélyes madocsei apát? kit ULÁSZLÓ király 1495-iki számadás könyvei mint a királyi könyvek miniátorát emlitenek. Eddig annyit sikerült megállapítani, hogy neve János Antal volt, de működési idejének kezdetét pontos adatokkal megörögzíteni nem állt módunkban. BALOGH Jolán a milánói állami levéltárban két oklevélre akadt, melyek 1487 okt. 8-áról és 1490 jan. 12-ről vannak keltezve és az apátot frater Johannes Antonius (illetőleg Joano